

PRACUJÚCI Z ROZŠÍRENEJ EURÓPSKEJ ÚNIE

**Česká republika, Estónsko, Maďarsko, Lotyšsko,
Poľsko, Slovensko, Slovinsko, Litva.**

INFORMAČNÝ BALÍK

**VYTVORENÝ PORADENSKOU SLUŽBOU PRE OBČANOV
(CITIZENS ADVICE SERVICE)
V SAMOSPRÁVNOM CELKU WIGAN**

v spolupráci s

1. ODDIEL

Od 1. mája 2004 sú ľudia z prístupových krajín (rozšírenej Európskej únie) podporovaní v tom, aby si hľadali prácu v Spojenom kráľovstve.

Od 1. mája 2004 do 1. mája 2005 prišlo viac ako tisíc ľudí do oblasti mesta Wigan.

Predpisy Ministerstva vnútra (Home Office) stanovujú, že ľudia z prístupových krajín musia mať platené zamestnanie a musia byť zaregistrovaní v Systéme registrácie pracujúcich (Workers Registration Scheme).

Je nutné sa zaregistrovať do Systému registrácie pracujúcich (Workers Registration Scheme) ihneď ako začnete pracovať. Je potrebné zaslať vyplnený prihláškový formulár (Form WRS) spolu s dvoma fotografiami vhodnými do pasu, poštovou poukážkou v hodnote £90 a pracovnou zmluvou (prosíme zaslať doporučené) na adresu:

Workers Permits WRS,
P.O Box 492
Durham
DH99 1WU

Telefón: 0114 259 6262

Ak potrebujete pomoc pri vyplňaní formulára, obráťte sa na Vašu miestnu Poradenskú kanceláriu pre občanov (Citizens Advice Bureau).

Existujú určité príspevky, o ktoré si ako pracujúca osoba môžete požiadať pre Vás a Vašich rodinných príslušníkov v prvých dvanástich mesiacoch pobytu v Spojenom kráľovstve.

K tomu, aby Ste zistili o aké prídavky sa môžete uchádzať, skontrolujte nasledovné skutočnosti:

1. Máte Národné číslo poistenca (National Insurance Number)?
2. Vyživujete nejaké osoby - partnera, deti?
3. Kde bývate, hotel, ubytovňa, prenajímate si byt?
4. Kto je Vaším zamestnávateľom?
5. Ako dlho Ste súvisle zamestnaný?
6. Perušili Ste zamestnanie, prácu na viac ako 30 dní?

7. Koľko hodín pracujete?
8. Máte bankový účet?

Môžete sa uchádzať o nasledovné prídavky:

- A. Podpora na bývanie, ak máte nízky príjem (Housing Benefit).
- B. Príspevok na lokálnu daň (Council Tax Benefit).
- C. Prídavky na deti (Child Benefit).
- D. Odpočítateľná položka dane z príjmu (Working Tax Credit).
- E. Daňový bónus na dieťa (Child Tax Credit).

Ak máte pochybnosti, kontaktujte najbližšiu Poradenskú kanceláriu pre občanov vo Vašom okolí, kde Vám pomôžu pri vybavovaní Vašej žiadosti.

2. ODDIEL

Ak Ste boli súvisle zamestnaný dvanásť mesiacov (s prípustnou prestávkou nie dlhšou ako 30 dní) môžete mať prístup ku všetkým príspevkom sociálneho zabezpečenia pre Vás a Vašich rodinných príslušníkov. Nemusíte sa zaregistrovať do Systému registrácie pracujúcich.

K tomu, aby Ste zistili o aké prídavky sa môžete uchádzať, skontrolujte nasledovné skutočnosti:

1. Vyživujete nejaké osoby - partnera, deti?
2. Sú niektorí členovia domácnosti handicapovaní, majú ťažkosti s učením, alebo iné problémy?
3. Kde bývate, v prenájme, v komunálnej ubytovni, v bytovom spoločenstve alebo s priateľmi?
4. Ak áno, aké prídavky v súčasnosti poberáte?

5. Príjem zo zamestnania?

6. Máte bankový účet?

Môžete sa uchádzať o nasledovné prídavky:

- A. Príspevok pre ľudí aktívne si hľadajúcich zamestnanie, závislý od výšky príjmu (*Income Based Job Seekers Allowance*).
- B. Podpora k príjmu (*Income Support*).
- C. Podpora na bývanie (*Housing Benefit*).
- D. Príspevok na lokálnu daň (*Council Tax Benefit*).
- E. Prídavky na deti (*Child Benefit*).
- F. Odpočítateľná položka dane z príjmu (*Working Tax Credit*).
- G. Daňový bónus na dieťa (*Child Tax Credit*).
- H. Platby sociálneho fondu (*Social Fund Payments*).
- I. Poukážkové prídavky (*Passported Benefits*).

3. ODDIEL

Krátky opis hlavných typov príspevkov:

Príspevok pre ľudí aktívne si hľadajúcich zamestnanie, závislý od výšky príjmu (*Income Based Job Seekers Allowance*) (*JSA*): pre nezamestnaných ľudí schopných vykonávať prácu.

Podpora k príjmu (*Income Support*): pre osoby, ktoré si nemusia aktívne hľadať zamestnanie. Ide hlavne o samoživiteľov, nemocných a invalidov.

Prídavky na deti (*Child Benefit*): na každé dieťa

Podpora na bývanie (*Housing Benefit*): pre ľudí s nízkym príjmom platiacich si nájom

Príspevok na lokálnu daň (Council Tax Benefit): pre ľudí s nízkym príjmom platiacich lokálnu daň

Daňový bónus na dieťa (Child Tax Credit): pre každú zamestnanú aj nezamestnanú osobu, ktorá je zodpovedná za dieťa

Odpočítateľná položka dane z príjmu (Working Tax Credit): pre pracujúcich ľudí nad 16 rokov, ktoré sú zodpovedné za dieťa, pre handicapovaných a pre osoby nad 50 rokov, ktoré sa vrátili do práce po istom období bez zamestnania; títo musia pracovať týždenne najmenej 16 hodín. Osoby nezapadajúce do horeuvedených kategórií musia mať nad 25 rokov a pracovať týždenne najmenej 30 hodín.

Platby sociálneho fondu (Social Fund Payments): jednorázové dotácie a úvery priznávané v špeciálnych prípadoch, hlavne pre osoby, ktoré dostávajú podpory závislé od preskumania výšky príjmov

Poukážkové prídavky (Passported Benefits): Bezplatné lekárske predpisy, stomatologická liečba, vyšetrenie zraku a pomoc pri výbere okuliarov.

Ak potrebujete informácie o nemocenskej podpore (Sickness Benefits) a materských dávkach (Maternity Benefits), kontaktujte Poradenskú kanceláriu pre občanov.

4. ODDIEL

Bývanie je najväčším problémom v samosprávnom celku Wigan a v súčasnosti je nedostatok komunálnych nehnuteľností, ako aj bytov v správe bytových spoločenstiev.

Postup uchádzania sa o komunálnu nehnuteľnosť, alebo o nehnuteľnosť bytových spoločenstiev je nasledovný: **POZNÁMKA** nemusíte skladať zálohu

1. Vyplňte formulár a zaregistrujte sa na obecnom úrade (Council)
2. Navštívte realitnú kanceláriu (Property Shop), alebo oblastné bytové oddelenie (Area Housing Office) a zistite dostupnosť nehnuteľnosti

Ak si želáte súkromne prenajať byt, majte na zreteli, že prenajíomca zvyčajne požaduje zálohu plus mesačnú platbu vopred.

5. ODDIEL

Bankový účet

Predtým ako zašlete Váš pas na Ministerstvo vnútra (Home Office), by sme Vám chceli poradiť, aby Ste si otvorili bankový účet. Aj keď Ministerstvo vnútra by nemalo zdržiavať Váš pas dlhšie ako 2 týždne, niekedy to môže z rôznych dôvodov trvať dlhšie. Unify Credit Union v meste Wigan ponúka základné bankové účty. V prípade ďalších otázok kontaktujte Poradenskú kanceláriu pre občanov.

POZNÁMKA: Za účelom udelenia povolenia na pobyt (Residence Permit) občanom Českej republiky, Estónska, Maďarska, Lotyšska, Litvy, Poľska, Slovenska a Slovinska na základe výkonu zamestnania, musia títo legálne pracovať v Spojenom kráľovstve nepretržite 12 mesiacov. To znamená, že nemôžu zostať bez práce viac ako 30 dní počas 12 mesiacov.

V prípade záujmu, alebo ak potrebujete pomoc, kontaktujte:

***Citizens Advice Bureau
Gerrard Winstanley House
Crawford St
Wigan
WN1 1NA***

***Tel: 01942 241113
Email: d.slinger@wigancab.org***